

Sportovní střelba je kromě šachu asi jediný sport, ve kterém lze podávat vrcholné výkony od věku -náctiletých až daleko do důchodu. Na rozdíl od šachu si člověk při střelbě procvičí i svaly, a to skutečně všechny a v některých disciplínách hodně dynamicky. Fyzická náročnost tohoto sportu je nezanedbatelná, někdy enormní, ale konečný výsledek je z větší části „o hlavě“.

Snad právě proto mohou střelci sportovat do hodně vysokého věku nejen rekreačně, ale v některých případech i na nejvyšší mezinárodní úrovni.

Historicky nejmladším olympijským střelcem-medailistou je Bělorus Konstantin Lukašik, který vyhrál v roce 1992 v Barceloně ve věku 16 let. Střelci však spíš patří ke starším a nejstarším účastníkům her. Na OH 2000 v Sydney byl vůbec nejstarším sportovcem střelec Bruce Meredith (63) z Panenských ostrovů. Nejstarším olympijským medailistou historie je Švéd Oscar Swahn, který svou první střeleckou medaili získal v roce 1912 a poslední pak v roce 1920 ve věku 72 let. Za žijící legendu je považován jiný Švéd, Ragnar Skanaker (nar. 1934). Ten byl ve střelbě z libovolné pistole na OH 1972 v Mnichově první, v roce 1984 v Los Angeles a roku 1988 v Soulu shodně druhý a ještě v roce 1992 v Barceloně třetí. Aby toho nebylo málo, kvalifikoval se ještě na OH 2004!

Kanaďanka Susan Natrassová (nar. 1951) na OH 1976 střílela společně s muži. Pak se výrazně zasadila o to, aby brokové disciplíny trap a skeet byly zařazeny do programu OH v samostatné ženské kategorii, zúčastnila se ještě OH 2004 v Aténách (jako nejstarší střelkyně) a stále patří mezi deset nejlepších na světě.

STŘELBA I PRO STOLETÉ

František Mádl

Jaroslav Jun

Ludmila Chocholoušová

O aktivním stoletém střelci nevíme, ale veterán druhé světové války John Taylor z amerického Decaturu letos oslavil 90. narozeniny. Jezdí po závodech v USA a ve skeetu pořád dosahuje průměrně 22 zásahů z 25 terčů. Kdo si to zkusil, tak ví, jak moc se musí umět otáčet. Kenny Rogers, bývalý profesionální tanečník a krasobruslař z Las Vegas, v roce 2004

ve věku 79 let vyhrál neoficiální mistrovství USA vozíčkářů ve střelbě ze vzduchovky – a s takovými příklady bychom mohli pokračovat ještě hodně dlouho.

„Starší a pokročilí“ střelci nejsou výjimkou ani na našich domácích střelnicích. Některé střelecké disciplíny pro ně mají zvláštní kategorie veteránů, seniorů apod., ale výsledkově se přinejmenším

Zbyněk Souček

vyrovnejí i střelcům mnohem mladším. A pak existuje soutěž, vyhrazená střelcům, kterým je většinou přes padesát let a klubovskému nadšení pro flintičky již dávno odrostli – „Stoletáci“. Začalo to před osmi lety na střelnici Combat Kladno, loni už se konalo první Mistrovství ČR této kategorie ve Zruči nad Sázavou a letos už kromě MČR proběhne i pětikolová Liga Stoletáků. Je to vlastně jediná soutěž, při které je věk výhodou, i když

nevelkou. Soutěží se ve dvojicích mužů, žen nebo smíšených, všichni v jedné kategorii. Podmínkou účasti je součet věku závodníků ve dvojici převyšující 100 let, za každý rok navíc se přičítá jeden bod k nastřílenému výsledku dvojice (například 110 let = + 10 bodů). Střílí se 30 ran ze samonabíjecí pistole bez úprav na tři typy terčů ve vzdálenosti 25 metrů.

Co účastníky této soutěže na zbraních a střelbě stále zajímá? Na palebné čáře stojí vedle sebe aktivní i bývalí policisté a vojáci spolu s civilisty. Jsou tací, kteří sportovně střílí prakticky celý život, jako třeba František Mádl nebo Jaroslav Jun.

František Mádl (57):

Závod stoletých vyplnil určitou mezeru mezi klasickou mířenou střelbou a moderními dynamickými disciplínami. Dal možnost zazávodit si právě starším střelcům. U těchto závodů věk není hendikepem, ale výhodou. Mně je 57 let, můj parták doktor Hanák je stejně starý. Na posledních závodech jsme měli oba stejný výsledek. Naše ješitnost nám nedovolí zaostát za partákem. A v tom vidím další přednost tohoto závodu. Střílím asi 30 let. Nerad to říkám, protože moje výsledky tomu neodpovídají. Ale říkám si, že třeba na stoletácích se ještě vypracuji ke špičkovým výkonům (smích).

Mám pistoli CZ 75 Sport, kterou jsem si nechal ještě trochu vyšlechtit. Také mám Glock 19. Jsou období, kdy se mi nedaří a uvažuji o tom, že zbraň prodám a koupím si koule na petanque. Ale pak se probudím, zatoužím po vůni střelného prachu a začnu zase přemýšlet o tom, že třeba s novou zbraní nebo s novými brýlemi to bude to pravé.

Jaroslav Jun (66):

Loni u nás byl závodník z Jižní Afriky, Venca Jonák. Také střílí závodně a říkal, že století střílejí i tam, že tam ten nápad přenesl. A mají velkou účast.

Zbraň jsou moje záliba odmalička. Začal jsem s prskem a pokračoval se vzduchovkou. Sportovně střílím od roku 1958 a hned jsem vyhrál mistra republiky, v puškách, v juniorech. To už je nějaký rok, že jo. Pak jsem ještě nějaký rok střílel pušky, v roce šedesátosm jsem přerušil pušky a začal pistole, hned za rok jsem střílel Evropu v Plzni. Potom jsem pracoval na ochraně ústavních činitelů, prezidentů, dělal jsem tam instruktora výcviku ve střelbě, a proto jsem musel na pár roků vynechat reprezentaci. Až po roce osmdesát devět, to jsem se dostal až do ochranky prezidenta Havla, jsem se vrátil ke sportovní střelbě. Tehdy hlavně proto, že se dělalo mistrovství světa prezidentských ochrany. To jsme vyhráli. Tak jsem začal znovu trénovat a střílím dál. Několik pistolových disciplín, siluety a další. Letos jsem vyhrál mistra republiky v pušce. Byl to můj sedmdesátý titul. Nepiju, nekouřím a stále posiluji, takže

i v šestašedesáti letech jsem docela fit.

Sřelecký sport chci dělat celý život, dokud na to budu vidět. A navíc jsem rád, když někoho naučím střílet. Střelba je poctivý sport. Střílet můžete ve věku 18 i 80 let. Tady nerozhoduje umělecký dojem. Co je v terči, to se počítá.

Cvičím adepty na zbrojní průkaz. Tam se objevuje spousta talentů, kluci, kteří při první střelbě z devítky nevyjdou. Jenže je závodní střelba nebaví. Oni si jenom udělají zbroják a víc je to nezajímá. Střelec se dá udělat z každého, kdo nemá nějakou nemoc narušující koordinaci pohybů. Ne každý bude vrcholový střelec, ale jedna věc je důležitá. Dobrý střelec nesmí být hloupý. Aby střelec využil všech možností svých i zbraně, to vyžaduje moře myšlení. Špičkový střelec musí na každý výstřel ze sebe vydat maximum.

K etice sportovní střelby neodmyslitelně patří vzájemná úcta, fair play a pocit sounáležitosti, vyplývající ze „společného postižení“ láskou k tomu sportu. Nikdo se nepozastavuje nad tím, když se na palebnou čáru postaví začátečník jakéhokoliv věku, a když dodržuje pravidla bezpečnosti, setká se spíš s podporou, pomocí a uznáním. Jistá velká skupina nadšenců skutečně začíná střílet až v opravdu „dospělém“ věku, v době, kdy už si většina ostatních lidí užívá sportovního důchodu. Představme si tedy za všechny Ludmilu Chocholoušovou a MUDr. Zbyňka Součka, kteří mimochodem na loňském Mistrovství ČR „stoletáků“ společně obsadili druhé místo s výkonem 551+40 bodů.

Ludmila Chocholoušová (66):

Začala jsem v jednapadesáti policejní parkur a pak jsem si ještě přibrala siluety. Můj syn sportovně střílí. Jednou jsem se byla podívat a řekla si, že tohle dokážu taky. Dnes střílím já, manžel, syn, nevěsta a vnučka, vlastně střílí sportovně celá rodina. Je to nakažlivé a mě to strašně baví. Já jsem i honila paní doktorku na očnám, aby mi rychle spravila šedý zákal. Celou dobu střílím devítkou CZ 75. Ta zbraň mne nikdy nezklamala.

Zbyněk Souček (76):

Sportovně střílím asi 25 let a střílím to, co zvládnou. Pistoli, malorážku, z pistole nejčastěji sportku, 30+30 a ještě radši 5+30. Mířená mi jde líp, mám v ní osobní rekord 276 bodů s Kadetem, tedy s malorážkovým adaptérem pro pětasedmdesátku. Když vezmu do ruky zbraň na střelnici, tak o ničem zvláštním nepřemýšlím. Soustředím se na to, abych to správně chytil, správně odpálil a dobrý zásah už musí přijít!

Ivan CHLUDIL,
Přemysl LIŠKA
Foto Ivan CHLUDIL

MUZEUM POLICIE ČR

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcz.cz

PROGRAM ČERVEN 2007

Dětské odpolední pořady -

od 14.00 do 15.00 hod.

13. 6. **Kolo nebo koloběžka?**

20. 6. **Dopravní značky jsou tu i pro vás**

27. 6. **Než odjedeme na prázdniny...**

Vstupné na dětské odpolední pořady 5 Kč

Výstavy a jiné akce

do 1. 7. **Draci a bájná stvoření -**

výtvarné práce dětí z E-dílny manželů Elšíkových

do 1. 7. **Legionáři - četníci, policisté ...**

do 22. 7. **La memoria della materia -** obrazy, sochy a keramika raku Evy Hodinové

do 22. 7. **Půlstoletí o zločinech -** výstava věnovaná nejvýznamnějším kriminalistickým případům uplynulých 50 let

Prostituce staré Prahy - stálá výstava 2. 6. 10.00-15.00 hod. **DĚTSKÝ DEN S PRAŽSKOU POLICIÍ**

16. 6. 19.00-01.00 hod. **PRAŽSKÁ MUZEJNÍ NOC** (vstup zdarma, zajímavý doprovodný program - více na www.muzejninoc.cz)

Filmové čtvrťky - od 17.00 hod.

21. 6. **Noc v muzeu** - akční komedie z prostředí Přírodovědného muzea, kde noční hlídač (Ben Stiller) prožívá fantastická dobrodružství s oživlými exponáty.

(Předprodej vstupenek 21. 6. od 10.00 hod.)

NA OBJEDNÁVKU: **Dopravní výchova** pro mateřské školy a 1.-4. ročníky zákl. škol

Mládež a kriminalita - besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních a učňovských škol

Dětské dopravní hřiště pro veřejnost:

čtvrtek 13-15 hod., sobota a neděle

10-12 hod. a 14-16 hod.

Půjčujeme kola a koloběžky pro 1. stupeň ZŠ (10 Kč za 30 min.), cyklisté jsou povinni používat na dopravním hřišti přilbu.

Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa -

<http://www.mvcz.cz/muzeum>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00-17.00 hod.

Změna programu vyhrazena